

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Methodus Clara Et Facilis Vacandi Orationi mentali Atque Exercendi se cum fructu in præsentia Dei

Coloniæ Agrippinæ, 1687

Caput LXIV. Magni momenti monita pro Religioso studente, qui sub studiis
suis spiritum devotionis conservare desiderat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46004](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46004)

ista est, ut coram oculis suis supra mensam suam majusculis literis scripta habeant verba ista: *Maledicta Dei oblivio* aut aliam confimilem sententiam: aut ut coram habeant Christi in crucem suffixi, aut devotam quampiam Beatissimæ Virginis imaginem, cujus intuitu ad seiplos revocentur.

CAPUT LXIV.

Magni momenti monita pro Religioso studente, qui sub studiis suis spiritum devotionis conservare desiderat.

EXtracta sunt monita ista è duobus exercitiorum libellis à nostro V. Fratre Joanne à S. Sampsonè, ac discipulo ipsius V. P. Dominico à S. Alberto in gratiam eorum, qui fermè primi in Reformatione nostra studentes extitere, compositis. Porrò ad tria illa capita queunt reduci. Primi generis spectant ad interiorem ac particularem cujusque agendi rationem, alterius generis pertinent ad communes vitæ Regularis actiones, ac tertii denique ad munera officii Scholæ. Præstantissimi igitur isti Directores ita loquuntur.

Quantum attinet ad interiorem agendi rationem.

I.

SUppposito, Frater charissime, quòd Deum gustaveris, quòd in oratione ac mortificatione

tione te exercueris, quòd acquirendis virtutibus utiliter incubueris, quodque sis, uti esse debes, ad studendum vel non studendum indifferens: obedientiam ad studia animum applicandi accepta veluti specimen fidelitatis circa amorem, quem toties Deo promisti, ut nisi illo non oblecteris, quin unquam propriam quæras animi voluptatem.

I I.

Ex aliorum plurimorum lapsu metuere discere, ne in studiorum exercitio perdas, quidquid hæctenus lucrari fortasse potuisti. Etenim quòd studia orationi & humanam scientiam divinæ sociare sapientiæ illi non nossent, paulatim remissius agere, indeque omninò ceperunt dissipari, ac tandem ad talem Dei oblivionem, ac devotionis, rerumque spiritualium devenere fastidium, ut adeò profundè in amorem proprium ac sensualitatem sint prolapsi, atque antea elevati, atque in Deo videbantur esse constituti, ut proinde de ipsis dici queat:

Quomodo cecidisti Lucifer, qui manè oriebaris? Quomodo tam egregium initium finis adeò miserandus excepit? Quomodo manè, quod diem adeò serenam promittebat, obscuratum tam subitò fuit? Isa. 14. 12.

I I I.

Sincerè & unicè in hac nova occupatione Deo placere desidera, atque illius continuam conservare præsentiam conare. Non quidem quod integrè omninò ad studium atque ad Deum attendere simul valeas, hoc enim possibile non est, sed opus est, ut intellectum stu-

dio impendas, ubi interea voluntas tua in sua Deum amandi intentione atque ipsi placendi desiderio invariata persistit. Studiosius animadvertere, verum amatorem ad actionem, quam facit, non adeò esse attentum, quin omnem amorem atque intentionem suam erga illum, ob quem illam facit, conservet. Velut Artifex, qui opus aliquod in officina sua facit pro quodam Domino, qui ipsum ei comendavit, dum animum suum operi suo ritè perficiendo habet intentum, corde nihilominus atque intentione actuali & continua, etsi absque ulla inquietudine, eò spectat, Domino illi satis ut faciat.

IV.

Tua ad studium applicatio, ut sit virtuosa, esse debet inter nimiam sollicitudinem ac negligentiam, quæ duo extrèma vitia sunt, media ac moderata. Ex una enim parte cavere debes, ne sub prætextu devotionis negligens, socors atque ad studia indifferens exitas, quoniam vult Deus, illis ut intendas, prout oportet, quamdiu id tibi Religio injunxerit. Ex alia verò parte similiter cavebis nimiam sollicitudinem, quæ est quædam aviditas, sive animi ingluvies, quæ te eò impelleret, ut cæco velut impetu in scripta tua ferreris, quin quasi unquam ad Deum te revocares, aut tempus tui agnoscendi aut colligendi, ubi etiam in cellam reversus fuisses, tibi permetteres. Hoc ipsum verò plurimum adversaretur tuo puri amoris ac solius divinæ explendæ voluntatis, absq; ulla tua voluptate, intentionis exercitio.

In

De
Oratione

In ist
hibe
mor
ve A
belle
los c
A
nita
tibi
ac i
rior
fos
tuis
liisc
etia
adv
bi
hæ
ter
co
ru
di
ter
fa
A
la
ni
D
q
re
a
t

In istis æquò curiosioribus animi impetibus adhibenda tibi violentia erit, ut non solum pro more recepto ores salutationem Angelicam *Ave Maria*, verum etiam ut aliquamdiu in scabbello tuo precatorio genuflexus persistas, ut illos cohibeas ac sensim illis modereris.

V.

Adhæc oppugnanda & superanda tibi *Vanitas & Invidia* erit. *Vanitas* enim fortassis tibi suggeret cogitationes propriæ excellentiæ, ac in Schola eminendi atque apparenti ambitionis: v. g. ut inter meliores habearis studiosos, ut publicas Theses præ reliquis Fratribus tuis, utpote magis illis idoneus, propugnes, aliisque hujusmodi prærogativis potiaris. Hinc etiam stimulari poteris *emulatione & invidia* adversus eos, qui te existimati magis idonei tibi fortè fuere antepositi. Verum adversum hæc gemina vitia, quæ puram ac simplicem intentionem tuam omninò evertunt, sequentia concipere debebis proposita. 1. Toto studiorum tuorum tempore nihil animo concipiendi vel designandi, neque quidquam aliud petendi aut quærendi, quàm obedientiæ satis ut facias ac divinam adimpleas voluntatem. 2. *Æquè lætandi*, ubi Fratres tui sua ritè & cum laude peregerint, atque tu ipse si faceres, quoniam æquè per alios ac per te glorificari potest Deus. 3. Quinimò etiam ampliùs gaudendi, quòd alii sua benè faciant, quam ipse si faceres, eisque ex animo omnes cedendi honores ac prærogativas. Neque enim Dei gloria, neque tua perfectio, quæ sola sunt, unicè desiderare

quæ debes, scientiæ aut omnium exiguorum istorum beneficio promoveretur honorum; quin potius econtrariò abjectio & cordis humilitas potissima sanctitatis adipiscendæ via ac ratio est.

VI.

Veluti tentationi manifestæ diffide verbis assentatoris à quovis fortasse prolatis, esse nimirum te magnæ expectationis hominem, fore te insigniter doctum, egregium Lectorem, aut Professore, Prædicatorem sive Superiorem, Cuncti etenim sermones isti ad nihil intervunt, nisi te ut impleant vanitate, atque à simplici intuitu tuo, quo solum Dei amorem, atque illius in studiis tuis adimplendam spectabas voluntatem, avertant ac procul abducant.

Audipotius S. Bernardum de modo in Religione studiis vacandi ita loquentem: *Modus sciendi est, ut scias, quo ordine, quo studio, quo fine quæq; nosse oporteat. Quo ordine? Ut id prius, quod propius ad salutem. Quo studio? ut id ardentius, quod vehementius ad amorem. Quo fine? ut non ad inanem gloriam seu curiositatem, aut aliquid simile, sed tantum ad edificationem tui vel proximi.* Serm. 36. in Cant.

VII.

In istud imprimis incumbere, ut semper bene facias tuam orationem. Atque idcirco nunquam ad illam accede, quin te præviè præparaveris, ac saltem aliquod argumentum determinaveris, ad quod, si fortè distractionibus, quæ satis ordinariæ atque importunæ tibi erunt, fueris impetitus, queas recurrere. Argumentum hoc

De
Oratione

hoc poterit esse exemplum vitæ Salvatoris nostri aut Sanctorum, aliqua sancti Evangelii aut Epistolarum D. Pauli, aut Sapientiæ librorum sententiæ, ubi nimirum prolixiori vacare lectioni per temporis angustias tibi non licebit. Atque ubi orationi cum communitate vacare non potueris, omni studio ac fidelitate in illam privatim incumbere conare. Tempus nocturnum à dictis in Choro matutinis ad hoc opportunissimum erit.

VIII.

Diebus Dominicis ac generalis, ut vocant, communionis festivis horam integram orationi mentali inter primam ac majorem missam, sive inter vespervas & cœnam vel completorium post simplicem & affectivam lectionem spiritualem extraordinariè impende. Eâ ratione spiritum & usum orationis conservabis, totiusque septimanæ jacturas resarcies: cum nimis quàm verissimum sit, paucos studentium satis colligere ac tranquillare posse seipsum, ut duabus illis horis dimidiis, quæ ipsis quotidie indicuntur, orationem bene faciant, illorumque compluribus familiarissimum esse statum ariditatis.

Diebus istis in studia ne incumbas, sed illos integros, præter vespervam, animi collectioni impendas: neque sis ex numero eorum, dictitare qui amant, quòd si tantum temporis orationi impenderent, nihil addicerent. Exempla enim Sanctorum testatum contrarium faciunt, quoniam unanimiter fidem illi fecerunt, ad proficiendum in scientiis plus illis orationem

quàm studia contulisse. Qua illos proportione imitari contenderis, eâ dicti ipsorum veritatem reapse experieris.

IX.

Quod si diebus istis æquè atque per hebdomadam ariditas tua perstiterit, aut distractiones importunæ tibi fuerint, ne propterea horam illam Deo consecrare prætermittas. Veruntamen fortassis expediet, ut de consilio Directoris tui intermiscas lectionem alicujus libri affectivi, ac verè spiritualis, aut vocaliter proferas egregias preces aliquas aut actus formatos atque in scriptum redactos. Quod si verò neque ista industria tibi profecerit, tene te in silentio interiore cum gemitu in Dei præsentia, quantocunque afficiaris fastidio. Ex eo enim quòd plures hoc monitum reipsa exequi neglexerint, fuerunt prolapsi, cum tamen antea eximios Dei attactus per sensissent.

X.

Neque minoris fermè momenti erit, ut quotidie, absque ulla intermissione, saltem per horæ quadrantem lectioni spirituali des operam. Tutius atque ad hoc aptius tempus est matutinum, antequam lectioni tuæ scholasticæ vacare incipias. Delectus librorum hic imprimis necessarius erit, neque enim omnes æquè ad instruendum ac movendum idonei existunt. Ubi dispositionem atque inclinationem tuam Directori tuo aperueris, hic judicabit, quem tibi dare debeat, veluti etiam rationem reddes illi profectus, quem inde eliceris.

XI. In-

De
Oratione

X I.

Insigni pietate semper esse contende in sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, si in studiis cupis proficere: ipsum enim, teste S. Chryostomo, *Arca luminum* est. Pias ista fuit, quæ D. Thomam Aquinatem tantum adeoque profundum Theologum constituit. Illius ad imitationem Sacris ministrando delectare. Speciatim verò diebus Dominicis ac festivis, uni saltem ministrare conitere. Lætitiam quoque non vulgari perfundere, ubi minoribus Altaris officiis peragendis in celebrioris ritus missis occupaberis. In Choro coram illo magna cum reverentia & gravitate caput & corpus inclina ac genua flecte. Ipsum quotidie, quantumvis tantillo tempore, visita. Hora commodior erit à recreatione pomeridiana aut repetitionibus. Quod si quæ difficultates tibi occurrerint, has reitera visitationes, atque haud vulgare inde percipies emolumentum.

X II:

Terna tibi exercitia præstare, è quibus eximium sperare habebis subsidium. Primum est, ut cum tui Directoris licentia quovis mense aliquam seligas Dominicam, in qua vacando solitudini in tuum statum inquiras, atque omnes hasce regulas relegas, ut videas, num illas observes, aut quantum ab illis aberraveris. Secundum, ut quavis hebdomada unam alteramve supererogatoriam pœnitentiam sive corporis macerationem, juxta vires tuas ac Directoris tui ordinationem, suscipias.

T t 5

Ter-

Tertium, ut saltem singulis quindenis aliquam in Refectorio subeundam petas mortificationem, nisi in Capitulo aut Culparum exercitio aliqua iuncta tibi fuerit. Atque licet solus tu fores, qui huiusmodi exercitia susciperes, in illis tamen remissius agere cavebis.

Quoad actiones vitæ regularis communes.

1.

HAud equidem ignoras, quemvis bonum Religiosum esse vitæ regularis amantem, & qui huiusmodi non fuerit, bonum Religiosum minimè omnium posse censerì. Hanc igitur veritatem tibi semper habeto persuasissimam, atque omninò caveo, ne, doctus ut evadas, bonus esse Religiosus desistas: æquã enim sic Dei punitione utroque dono orbareris. Bonus quidem porrò Religiosus non fores, quia regulatam vitam negligeres: neque etiam in virum doctum evaderes, quia Deus studiis tuis neutiquam benediceret. Ecqua enim ratione benediceret, quod contra ipsius voluntatem quis susciperet?

2.

Hoc etiam certò persuasum tibi habeto, fore nunquam, ut ex te ipso ac propria industria vel minimum assequaris scientiæ gradum, neque quidquam obtineas, nisi quantum tibi Deus indulgere voluerit. Ut igitur ab ipsius bonitate scientiam, quam tibi donare ab æterno constituit, obtineas, quidquam facere vel omittere metue, quod ipsum refrigerescere faciat

aut

aut
Om
ciali
be,
tibi
ris.
exif

qu
pro
lice
nic
est
qu
cap
pri
in
gio
lat
er
re
ris
xi
di
pe
m
ri
q
il

aut adversum te ad iracundiam provocet. Omnes quidem communitatis actiones, specialiter verò officium divinum, in deliciis habe, atque hoc certum tibi sit indicium, optimè tibi convenire cum Deo, si Chori amantior fueris. Econtrariò verò multum te jam defecisse existima, illius fastidio si afficeris.

3.

Ab illo igitur nullo unquam tempore, sub quovis etiam obligationis argumentandi aut propositiones oppugnandi obtentu, absis, quin licentiam expressam obtinueris. Etenim Seniorum nostrorum verissimum proverbium est: *Maledictum studium, propter quod relinquitur divinum officium.* Nullo igitur illius capiaris fastidio, quin potiùs memento, propriam status Religiosi functionem esse Deum in Choro collaudare, ac dicito: Statum Religiosum potissimum amplexatus fui, ut Deum laudarem, non verò studiis ut vacarem. Illud ergo caput, istud accessio est. Quod si quando tentatio tibi subreperit, ut aliquo illius capiaris fastidio, eo quod æquò tibi videatur prolixius, aut quod ei adjectum aliquod fuerit additamentum, ne pausæ interrumpendæ te interponas, aut in corde tuo adversum illos obmurmures, convenientem servare qui voluerint. Aliâ ratione si egeris, alia quæpiam, quàm Dei, cor tuum occupavit affectio, quæ illi in illius dominatur dispendium.

4.

Accuratus esto in obeundis quibusvis officiis tibi in communi, ut vocant, tabula demandatis,

dati, neque committas, ut alteri quodpiam eorum peragendum relinquant, nisi forte tibi aliud cum isto incompatible obedientia injunxerit. Veruntamen magnam tu cum charitate accipias ac perficias, si quod tibi Fratrum tuorum quispiam commiserit.

5.

E cella ad primum campanæ ictum, veluti in Novitiatu factitare amabas, egredere: quod si concedendum ad Chorum tibi fuerit, vestigiò animum tuum omnibus studiorum ideis expedire contende, quas si ab illo non excluderes, continuæ tibi distractionis argumentum præberent. Idem quoque faciendum est tibi, ubi è Schola statim adeundum fuerit divinum officium.

6.

In conversatione cum Fratribus tuis etiam in minimis rebus virtutes Religiosas exerce. Hac enim ratione usu ipso discas etiam in majoribus nunquam deficere. Ternas tamen potissimum habeto tibi commendatas, quæ præ reliquis exterius parent, & conversationem tuam, sive in recreationibus, sive alibi, maximæ ædificationis atque acceptissimam constituent. Prima est *charitas fraterna* in tolerandis Fratrum tuorum defectibus, aut difficilioribus fortasse moribus, atque ne de quopiam aut ullius capacitate nisi benè loquaris. Altera est *humilitas*, qua Fratres tuos in pluribus minoribus officiis & obsequiis antevertas. Tertia est *modestia*, quæ, ultra cogitari quàm queat, ad cordis & animi collectionem conducit. In istis igitur ne vel tantillum remitte, quin potius

De
Oratione

nus quasvis de illis regulas, haud secus atque in Novitiatu, observa, qualiaconque tibi contraria occurrere quiverint exempla, & quantumvis solus fores, qui istam servares accuratorem. Audi quomodo de isto virtutum in rebus minutis exercitio loquatur noster Ven. P. Dominicus à S. Alberto. *Vellem, inquit, Fratres charissimi, ut hoc altius cordibus vestris impressum haberetis, fore nimirum aliquando, ut occurrant occasiones, quae nihili esse videbuntur, in quibus tamen maximum obtinebitis gradum amoris, si in illis virtutes, praecipue fraternae charitatis & humilitatis, exercueritis.*

7.

Veluti studium interiore, ita & plerumque aufert simplicitatem exteriorem, & conversationem audacem, derisoriam atque aliorum illuloriam, plenam constituit ironiis, hyperbolicis locutionibus aliisque permagnis defectibus, à quibus quidem ubique maximè tamen cavebis in recreatione. *Noli, inquit illuminatissimus caecus noster F. Joannes à S. Samplone, esse è numero eorum, qui tempus recreationum transigunt vanitasibus, distractionibus ac jocis & facetiis, haud absq; horum aut illorum contemptu. Quod site presente similia fiant, quae praevidere non queas, saltem gravi vuli⁹ ac oris compositione ostende, ea tibi minus placere, semperq; memento, tempus omne, quod istis conteritur, omninò inutiliter dissipari.*

8.

In conversatione cum aequalibus tibi bonum esse judicabis, quidquid aperte malum non fuerit,

fuerit,

fuerit, quin tamen indiscretè omnibus, quæ ipsi voluerint, fecerint aut dixerint, te accommodes. Quod si quid te præsentè contigerit, quod conscientiam tuam lædere, aut justam ac rationabilem in animo tuo causare queat inquietudinem, sile, idque postea cum Directore tuo communica, aut Superiori absque ullo metu denuncia.

De cetero dulcem, affabilem, & omnibus religiosâ urbanitate, honestate, rationabili discretionè, atque altissimâ in Christo Jesu charitate amicum te exhibe. Verba illa sunt ejusdem illuminati cæci nostri. His ista adjungit; *Quod si qui Fratrum tuorum exercitio manifestè sunt imperfecti, illis, quantum potes, gratificare. Si eorum minùs bonæ videntur opiniones, eas magnâ prudentiâ dissimula. Quod si qui nimium excedant, illos ne sequaris, neq; tamen etiam cum illis contendas, sed medium tenendo æqualis semper esse studeas, neq; hac re potius quàm illâ commovearis, sed identidem intus ac foris quibusvis inordinatis motibus immunem te conserves.*

9.

Quoad ordinarias recreationes, illas diebus, quibus Schola frequentatur, impendes repetitionibus ac disputationibus. Diebus verò Dominicis ac festivis colloquium erit de rebus piis, modo tamen simplici, non verò quasi per modum controversiæ aut contentionis: hoc etenim æquè, atque alia, devotionem tuam evacuet. Hora porrò elapsa cum fuerit, illico absque ulla mora ad cellam te recipies.

IO.

Ardor, quem disputationes ac de studio-
rum argumentis collationes quandoque requi-
runt, charitate ac modestâ humilitate componi
ac temperari omninò debet.

1. Charitas tua ea erit, ut nunquam verbis
aut operibus offendas aut quempiam Fratrum
tuorum contemnas. Quod si forrè fortuna ti-
bi incogitanti quid huiusmodi exciderit, statim
te corriges & tatis illi facere connitèris.

2. Prudenter dissimulabis ac patienter to-
lerabis verba ingrata aut injuriosa ab aliis forrè
contra te prolata, quia *Charitas omnia suffert.*

3. Nunquam Fratres tuos rubore afficies,
quòd illis præferendo te quasi ipsorum igno-
rantiam palam facias, sed & si è Scholâ totius
imperitioribus fuerint, illis parces.

4. Postquam opinionem tuam rationabili-
liter propugnaveris, si aliis illa non arrideat, il-
lis concedes & modestâ humilitate superari te
sines, ne pertinax aut iudicii nîmiùm tenax &
cerebrosus esse videaris.

II.

Diebus vacationis à studiis, quibus recrea-
tionis extraordinariæ quid amplius solito in-
dulgetur, mortificationi studebis, offerendo te
ad hoc, ut illâ tantisper priveris, ubi nimirum
Patrem aliquem in urbem ad opera charitatis
euntem comitaberis, aut clavium portæ curam
geres. Cogitabis si quispiam hac privari de-
beat recreatione, ut illa alter potiatur, te esse
præcipuè, qui id promerueris, quoniam vita
tua coram Deo perpetua ignavia est. Quod si
Supe-

Superior tibi minutiora hujusmodi ministeria injunxerit, quin ipse tu ad ista te obtuleris, æquo animo accipe, atque omni studio cave, ne fortè, ubi illa invitè aut cum obmurmuratione susceperis, omni merito orberis.

12.

In omnibus bono Fratribus tuis esto exemplo, ne fortè immodestia tuâ ac sensuum immoderatione illos ad te in similibus imitandum allicias, qua te coram Deo permagnæ reum te noxæ constitueres. Bonum æque ac malum exemplum multum valet in illis, qui ipsum intuentur. *Paulatim descendit in peccata, & vim præceptorum obtinet frequenter aspici, frequenter audiri.* Seneca Epist. 5. ad Lucill.

13.

De defectibus & erratis tuis tam à Superiore ac Directore tuo, quam à quovis alio mone-ri te libenter permitte. Quin & in aliquo tuorum hanc fiduciam colloca Fratrum, quem habebis velut Angelum custodem, & pro quo certas quaspian preces profundes, quoties tibi istud præstiterit charitatis officium.

Quoad munia & officia Scholæ.

I.

STudia tua cuiquam Sanctorum, quem eliges in eorum Patronum, & cui illorum commendabis successum, consecrato.

II, Stu-

II.

Studio tempus omne, quod eo tibi sine Religio permittit, impende. Repete, propone, argumentate atque omnia Scholæ munia accuratè exequere, hæc enim voluntas est Dei atque istam, exemplo Fratrum tuorum, Regenti sive Lectori tuo debes animi voluptatem. Cave, ne metus tuæ prodendæ ignorantia te impediatur, ne coram Fratribus tuis loqui atque animi tui sensa exponere non ausis; idè enim studens es, ut discas, atque in hoc te ipsum ut vincas exigit humilitas.

III.

Cave etiam, ne studium tuum tractatum anticipatione confundas: quin potiùs exactè & gradatim sequere scripta, quæ Pater Lector tuus dictaverit. Magna enim erratio & aperta vanitas est eorum, qui gravioribus studiis addicti Oratoribus aut Poëtis, Fabulis aut Historiis operam navant, qui Philosophiæ studere cum deberent, Theologicis vacant, aut qui Theologiæ studio appliciti componendis vacant sermonibus. Unde fit, ut ad nihil idonei evadant, semperque ignavi perseverent. Cuncta ergo suo tempore facito, juxta quod Religio, quæ Dei voluntatem palam tibi facit, imperaverit.

IV.

Ut ritè proficias, tua solummodò legito scripta, neque ullus alius tibi sit scientiæ liber, nisi fortè tibi subinde aliquis ad modicum tempus fuerit datus à P. Lectore. Proinde Biblio-

thecam aut nunquam aut rariùs ingredi: aliàs ibi tempus inutiliter teres.

Seniores nostri hac in re ternas nobis per exiguas præscribere regulas: *Lege pauca, meditare diu, disputa multum.* Atque si dicerent: *Lege pauca*, id est nil præter scripta tua. Illa benè meditare, in animo tuo considerando nexum conclusionum cum suis principiis, ut & istorum principiorum cum aliis. *Discepta ac disputa multum*, ut ingenium tuum excites & aperias.

V.

Antequam studere incipias, semper genibus flexis in scabello tuo precatorio directionem ad eum modum, quo jam dixi, aut mentaliter, si in hoc quid pietatis amplius per sentiscis, præmittas. Verùm ne utiquã tibi sufficiat simplex genuflexio aut nuda Salutationis Angelicæ oratio, id enim exile nimis foret ac jejunû. Quin & ipse facillimè dijudicare posses, penè nihil id esse, atque in interiore conscientia tuâ contentus omnium minimè fores: subinde & per intervalla oculos in Deum conjice, aut aliquod ad ipsum suspirium dirige, quin tamen idcirco studia tua interrumpas. Quod si quid intelligere aut capere non queas, ad orationem convertere & positus humi genibus amanter dic: *Nolo, Domine, quidquam scire, nisi a te: si tuæ sit voluntatis, ut istud intelligam, tum mihi expone, nihil enim ego illius percipio.*

VI.

In charta annotabis omnes tuas difficultates, ut illarum explicationem à P. Regente vel in publico,

De
Oratione

publico, vel privatim, pro illius commoditate, ita exquiras, tuis ut Condiscipulis, totum tempus impendendo, importunus ne existas. Illis enim in omnibus & per omnia charitate concedas oportet. Easdem quoque difficultates tuas aliquando proponere poteris cuipiam e Fratribus tuis, cui fortasse Deus, intuitu humilitatis tuæ, sat luminis suggeret, illas enodare ut queat.

VII.

Ad primum mox pulsam campanæ haud minori cum studio ac festinatione, cellulâ relicta, ad Scholam te conferto, quàm ad Chorum advolandum esse tibi jam dixi. E cella tamen etiam ante tempus non egredere, ne horam expectando ipsum otio transigas, & cujus momenta singula pretiosa cum existant, vel tantillum ipsius perdere religioni habere omnino debes. Ad Scholam silenter atque oculis in terram demissis accede. Illam subiens aquâ lustrali te consperge, genibus inde flexis tuam renova Directionem, ac locum delige ad scribendum ac Lectorem audiendum commodum, eâ tamen conditione, ut si alius ipsum delegerit, tu charitate illum ei concedas, neque ullum unquam alteri eripias, quem ille elegerit.

VIII.

Modestè & cum silentio præstolaberis adventum Regentis, quin deambules, disputes, aut garras. Scribendo cavebis, ne illis, qui proximi tibi assederint, onerosus, quin potius officiosus existas, illis calamus, atramentum,

V v z char-

chartam, ubi opus habuerint, commodando ;
voce submissâ verbum aliquod , quod fortè
ipsi satis non perceperint, repetendo, aliaque
similia ex charitate faciendo , quantumvis hac
ratione discrimen ipse adeas , ne verbum ali-
quod omittas : semper enim propriæ Fratris
tui antepone debes satisfactionem,

IX.

Sub lectione scholastica continuum sit o-
portet silentium, Tuum verò præsentix Dei
exercitium tale erit, qualis tua in ipso amando
fidelitas : simplicem tuum in divinam Maje-
statem illius conjectum intuitum continuare
poteris, quin ad ipsam lectionis explicationem
attendere desinas : id enim impossibile nequa-
quam est illi, qui commotus interiùs fuerit.
Quod si verò animadvertas, ab interna te pace
& Animi collectione nonnihil esse abstractum,
quibusdam uti te oportebit industriis, ut te ad
divinam Majestatem revoces, & attollas.
Qua de re cum Directore tuo communicabis
consilia,

X.

Ubi primum datum fuerit signum è Schola
egrediendi, illic porrò ne hæreas, vel in via
disputando aut colloquendo distineri te sinas;
quin potius celeriter atque in silentio in cellam
tuam denuò te recipias. Illic genibus in sca-
bello precatorio flexis Dominum nostrum ora,
ut ad se te ipse attrahas, neque ut tot species ab
illo te revocent, permittat, quandoquidem so-
lo illius jussu in studia incumbas. Deinde si
quid temporis fuerit tibi super, librum quen-
dam

De
Oratione

dam pium & affectivum, ut jam dixi, parum-
per evolve, ut revocare ad Deum ac te ipsum
te queas, eaque ratione tua studia cuncta pro-
sequere.

XI.

Constantiâ ac firmo proposito te ipsum
communire contende, ut animo invicto feras
irrisiones, ac subriles sannas, quas aliqui in te
jacere poterunt ob tuam devotionem atque in
prædictis exercitiis accurationem. Quin po-
tius idem sentite connitaris; quod S. Paulus,
qui dicebat: *Si adhuc hominibus placerem, Galat. 1.
Christi servus non essem.* Virtus, quæ istâ ra- 10.
tionetentata non fuerit, solida & constans nun-
quam erit. Sanctorum Patrum non nemo di-
cere amabat: *Nondum es felix, si te turba non
deriserit.* Martinus Dum. Tom. 5. Biblioth.
P.P.

XII.

Quod si omnia hæc monita tibi rudioris
atque æquò difficilioris esse usus videantur,
tuam in memoriam tibi revoca intentionem,
quæ erat studendi, non ut scires, sed ut amares,
& quòd obedientia studium tibi injunxerit, ut
tuæ periculum faceret fidelitatis, ad quam mul-
tò amplius quàm ad studium aut aliam rem
quamlibet animum intendas est necesse. Sive
enim doctus sis, sive non, Deus in te non glo-
rificabitur, nisi pro gradu amoris ac fidelitatis,
quam pro ipso habebis.

Hoc igitur persuasissimum tibi semper ha-
beto, potissimum tuum studendi finem in eo

situm esse, ut ista occupatione divinæ Majestati exteriùs interiùsque acceptum te reddas. Semper ergo præ scientia amato sanctitatem, hæc enim tibi utilissima erit ac Religioni, quæ non tam per doctos, quàm per sanctos Religiosos subsistit. Causa enim labefactionis Religionum non fuit hominum doctorum, sed Sanctorum inopia, satis enim multi docti in illis semper fuere repetti. Accipe hæc omnia in charitate ac per charitatem, ut per illa ad Deum demùm pervenias. Ita faxit ipse.

FINIS.

INDEX

De
Oratione